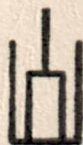

JONAS JUODVALKIS

MANO DIENOS

Atsiminimai

Čikaga, 1973

NUSIKALTIMAI PRIE PLENTO

PRISIMINIMAI IŠ BOLŠEVIKŲ OKUPACIJOS LAIKŲ

1918-1919 metai Antalieptėje

Antalieptėje, Zarasų apskr., 1918 m. lapkričio 11 d. vokiečiams vakaruose kapitulius, po kelių dienų šiame valsčiuje buvę du karo lauko žandarai ir vienas kareivėlis-pienininkas slaptai dingo; tiek čia jų ir buvo. Valsčius liko be valdžios.

Nuoširdusis patriotas kleb. Stasys Stakelė, veiklesnieji ūkininkai V.K. ir J. P., taip pat Puodžius Stasys, šeštakauskas Petras (vėliau kariuomenės majorai), dar keletas aktyvesnių vyrų, paragino gyventojus išrinkti ir atsiųsti kaimų atstovus. Rinktieji atstovai išrinko valsčiaus tarybą, kuri iš savo tarpo išsirinko penkių asmenų komitetą-valsčiaus valdybą. Greit suorganizuota policija, tada dar vadinta Lietuvos milicija, švietimo, šalpos ir kiti skyriai.

Tėvynės meilės nepavargstanti bitelė — kun. Stakelė tuojuo pasiėmė tvarkyti Antalieptės gražiąją mūro bažnyčią su visais dideliais vienuolyno pastatais, prieš penkiasdešimt metų caro atimtą, ir pats įsteigė parapiją. Aptvarkęs bažnyčios ir valsčiaus administracijos reikalus, pas ūkininką gavęs prastą kuiną, apsirengęs pančiu sujuosta sėrmėga, nebudamas didelių pavojų vykstant per bolševikines fronto užtvaras, rogėmis išvažiavo Kaunan. Jis ten užmezgė ryšį su Laikinąja Lietuvos vyriausybe, parvežė instrukcijas, tolesniam veikimui nurodymus.